

Uchwała Nr 123/2012
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 28 listopada 2012 r.

w sprawie: Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (t.j. z 2001r., Nr 142, poz 1591 z późn.zm.) oraz art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 149, poz. 887 ze zmianami) uchwała się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zagnańsk.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Wojciech Chłopek

UZASADNIENIE:

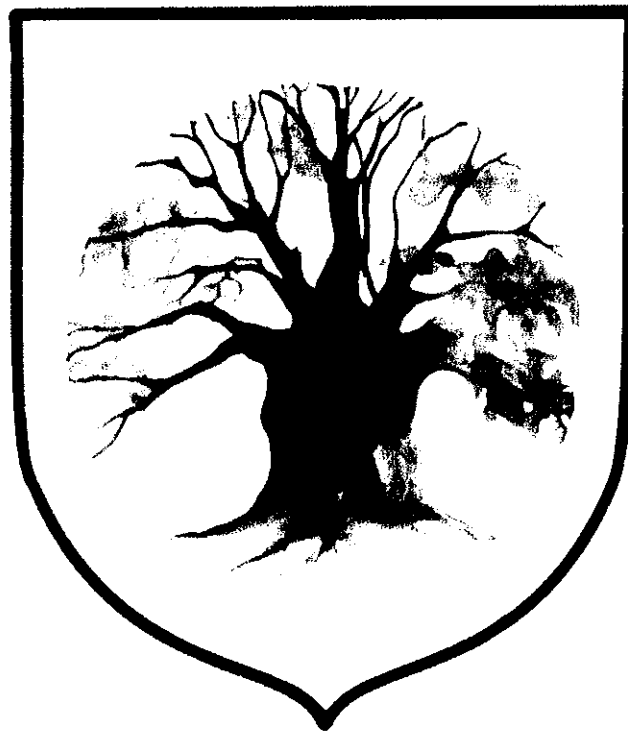
Projekt Uchwały Rady Gminy Zagnańsk w sprawie: Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013 – 2015 został opracowany na podstawie art. 176 pkt 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r., Nr 149, poz. 887 ze zmianami). Powołany przepis stanowi, że do zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

WÓJT GMINY

Szczepan Skorupski

Załącznik
do uchwały Nr 123/2012
Rady Gminy Zagnańsk
z dnia 28 listopada 2012 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
NA LATA 2013 – 2015
GMINA ZAGNAŃSK**

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek – ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców - zmierzającą do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

II. Podstawa prawna:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. , Nr 149, poz. 887 ze zmianami),
2. ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
4. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 , poz. 473 z późn. zm.),
5. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 124).

III. Diagnoza społeczna

Z danych statystycznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku, wynika że na dzień 31.12.2011 roku 484 rodziny pobierały zasiłek rodzinny w tym: na jedno dziecko 223 rodziny, na dwoje dzieci 188 rodzin, na troje dzieci 49 rodzin, na 4 i więcej dzieci 24 rodziny.

Na podstawie sprawozdań oraz analizy dokumentów pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku opracowano diagnozę dotyczącą liczby rodzin dysfunkcyjnych oraz liczbę dzieci w tych rodzinach umieszczonych w pieczy zastępczej Z poniższych danych wynika, że liczba rodzin dysfunkcyjnych wzrasta i dotyczy to rodzin niepełnych (sieroctwo, samotne wychowywanie, separacja, rozwód).

Tabela nr 1. Liczba rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy opiekuńczo wychowawcze

Rok	Liczba rodzin dysfunkcyjnych, w których występują problemy opiekuńczo - wychowawcze		
	Ogółem:	rodziny wielodzietne	rodziny niepełne
2008	60	31	34
2009	72	31	46
2010	81	32	50
2011	93	29	53

Źródło: dane własne

Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci z Gminy Zagnańsk z podziałem na typy rodzin, które obrazuje poniższa tabela, uzyskano z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach. Obserwujemy tendencję spadkową

w umieszczaniu dzieci z rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Tabela nr 2. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych

Rok	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niespokrewniona		Rodzina zastępcza zawodowa wielodzietna		Pogotowie rodzinne	Rodziny Domy Dziecka	Razem		Rodziny zastępcze poza powiatem	Inne placówki poza powiatem
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci			Liczba rodzin	Liczba dzieci		
2008	8	12	1	1	0	0	0	0	9	17	0	4
2009	8	12	1	1	0	0	0	0	9	15	1	1
2010	8	12	1	1	Rodzina z Dalezyc	1	0	0	9	14	1	0
2011	8	12	1	1	0	0	0	0	9	13	0	0
2012	6	9	1	1	0	0	0	0	7	10	0	0

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach

IV. Cele programu

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

1. Cel - Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- 1) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców
- 2) Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
- 3) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizującej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
- 4) Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie
- 5) Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi
- 6) Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny
- 7) Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny

8) Organizowanie grup wsparcia w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny

2. Cel - Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- 1) Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych
- 2) Prowadzenie placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu
- 3) Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną
- 4) Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom
- 5) Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających
- 6) Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających
- 7) Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych
- 8) Współfinansowanie pobytu dziecka w placówkach opiekuńczo - wychowawczych
- 9) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności

3. Cel - Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- 1) Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów
- 2) Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- 3) Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- 4) Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb
- 5) Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego
- 6) Organizowanie treningów rodzicielskich
- 7) Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, rozwijania talentów, osiągania dobrych wyników w nauce, zaangażowania w życie rodziny, szkoły społeczności lokalnej i inne)

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy, przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji

pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

V. Harmonogram działań programowych

Tabela nr 3. Harmonogram działań programowych

Cele szczegółowe	Zadania	Osoba/zespół/partnerzy/odpowiedzialni za realizację
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, radca prawny, specjalista terapii uzależnień
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	GOPS, Szkoły, Stowarzyszenia - Organizacje realizujące programy profilaktyczne
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pracownicy socjalni, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Poradnie ds. uzależnień, Grupa AA „Bartek”.
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy GOPS w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie	pracownicy socjalni, zespół interdyscyplinarny
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	pracownicy socjalni, Poradnie Rodzinne w Kielcach, asystent rodziny, rodzina wspierająca
	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	pracownicy socjalni, asystent rodziny, Sąd Rodzinny w Kielcach
	Organizowanie szkoleń dla asystenta rodziny	GOPS
	Organizowanie grup wsparcia w tym rodzin wspierających i najbliższych członków rodziny	pracownicy socjalni, rodzina, osoby wspierające
Zapewnienie	Zapewnienie pomocy usługowej dla	pracownicy socjalni, opiekunki środowiskowe

szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	GOPS
	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego i zapewnienie w niej miejsc dla dzieci oraz kierowanie dzieci na zajęcia do innych placówek tego typu	GOPS, świetlice środowiskowe, świetlice szkolne
	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną (szkoła, poradnia)	Poradnie Pedagogiczno - Psychologiczne, pedagodzy szkolni
	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kuratorium Oświaty, PCPR, pracownicy socjalni, szkoła
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	GOPS, rodziny wspierające
	Organizowanie szkoleń dla rodzin wspierających	GOPS
	Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	nauczyciele, pedagodzy, wychowawcy
	Współfinansowanie pobytu w placówkach opiekuńczo – wychowawczych	GOPS
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, pedagog, wychowawca

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, opiekunowie pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog
	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej	pracownicy socjalni, PUP, pracodawcy
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, rodzina wspierająca, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni
	Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci	Gmina, GOPS
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	Centrum wolontariatu, asystent rodziny, sąsiedzi, rodzina wspierająca, psycholog, kurator, rodzina
	Organizowanie treningów rodzicielskich	GOPS, prowadzący treningi rodzicielskie
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej

VI. Czas realizacji programu

Realizacja gminnego programu wspierania rodziny została zaplanowana na lata 2013 – 2015. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z rodzicami biologicznymi, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin/dzieci
- liczba rodzin wymagających wsparcia
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przyznano asystenta
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział rodzin wspierających w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
- liczba rodzin wymagających wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
- liczba dzieci znających społecznie akceptowany system wartości
- liczba dzieci utrzymujących kontakty z rodzicami biologicznymi do ogółu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie
- liczba rodzin wydatkujących otrzymane wsparcie zgodnie z przeznaczeniem
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

VIII. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. GOPS Zagnańsk (Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalista terapii uzależnień i przemocy w rodzinie, pracownicy socjalni).
2. PCPR Kielce.
3. Policja
4. Poradni Pedagogiczno- Psychologiczne.
5. Placówki Oświatowe.
6. Poradnie Rodzinne.
7. Sąd Rodzinny
8. Powiatowy Urząd Pracy.
9. Placówki Służby Zdrowia.
10. Rodziny wspierające.
11. Grupa AA „BARTEK”
12. Inne organizacje pozarządowe.

IX. Źródła finansowania programu

Źródła finansowania zadań określone będą w uchwale budżetowej na rok 2013, 2014, 2015 :

Dział 852

Rozdział 85204 - rodziny wspierające, rodziny zastępcze

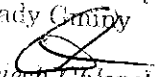
Rozdział 85201 – placówki opiekuńczo – wychowawcze § 3110

Rozdział 85219 – asystent rodziny § 4170

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków przychodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków.

X. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Wojciech Chłopek